

DOI: 10.58423/2786-6742/2026-12-102-120

УДК 338.48.2:7(100+477)

Лариса ЛІГОНЕНКО

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри бізнес-економіки та підприємництва
Київський національний економічний університет ім. В.Гетьмана,
м. Київ, Україна

ORCID ID: [0000-0001-5597-5487](https://orcid.org/0000-0001-5597-5487)

Scopus Author ID: [36080712900](https://orcid.org/36080712900)

e-mail: larisa.ligonenko@kneu.edu.ua

ДЕРЖАВНІ ПОЛІТИКИ СПРИЯННЯ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРНИХ ТА КРЕАТИВНИХ ІНДУСТРИЙ: СВІТОВИЙ ДОСВІД ТА УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ

Анотація. У 21 сторіччі культурні та креативні індустрії (ККІ) виступають двигуном економічного розвитку, інструментом інтеграції суспільства та міжнародної культурної кооперації. Ефективність державних програм їхньої підтримки зумовлює успіх країн у світовій креативній конкуренції. Метою статті є узагальнення сучасних моделей та інструментарію підтримки ККІ у світі та Україні з метою розробки рекомендацій щодо подальшого вдосконалення національних політик сприяння розвитку ККІ. Для досягнення поставленої мети в статті проаналізовано найбільш ефективні політики державної підтримки розвитку ККІ, визначені експертами у звіті UNESCO (2025). Розкрито зміст цих політик, які агреговані у такі групи як : 1) фінансові механізми та державно-приватні партнерства (Singapore Arts Plan (Сінгапур), Creative Europe (ЄС)); 2) базовий дохід та формалізація неформального сектору (Basic Income for the Arts (Ірландія), Kala Sanskriti Vikas Yojana (Індія)); 3) гендерна рівність та соціальна інклюзія (Film Agreement (Швеція), CNC Tax Credit (Франція), жіночі кооперативи (Руанда)); 4) захист інтелектуальної власності та цифрова справедливість (ремінерація митцям від цифрових платформ); 5) інтеграція культури з туризмом (High Value, Low Impact (Бутан)). Через призму цього закордонного досвіду та в розрізі виокремлених груп політик систематизована інформація про наявні інструменти підтримки та сприяння розвитку ККІ в Україні, проведено їх порівняльний аналіз з світовими еталонами ефективності. Це дозволило виявити, що незважаючи на вивчення та впровадження закордонного досвіду, головним слабким місцем та обмежувачем отримання позитивного ефекту є мізерний розмір бюджету на їх реалізацію, а також недосконалі практики та недостатні масштаби їх впровадження. Зокрема рекомендовано впровадження державно-приватного партнерства в сфері ККІ, подальший розвиток національних організацій колективного управління правами (ОКУ) та налагодження їх ефективної співпраці з цифровими платформами та соціальними мережами, підвищення прозорості алгоритмів сплати роялті ; нормування використання туристичного збору на цілі підтримки ККІ.

Ключові слова: культурні та креативні індустрії, ККІ, державні політики сприяння розвитку, культура, розвиток, інструменти державної політики, ефективність державної підтримки.

JEL Classification: Z19

This is an Open Access article distributed under the terms of the [Creative Commons CC BY-NC 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/)

Absztrakt. A 21. században a kulturális és kreatív iparágak (KKI) a gazdasági fejlődés egyik meghatározó hajtóerejeként, a társadalmi integráció eszközeként, valamint a nemzetközi kulturális együttműködés fontos platformjaként jelennek meg. A támogatásukat célzó állami programok hatékonysága érdemben befolyásolja az országok sikerét a globális kreatív versenyben. A tanulmány célja a KKI támogatásának korszerű nemzetközi és ukrajnai modelljeinek, valamint eszköztárának rendszerező áttekintése, továbbá olyan ajánlások megfogalmazása, amelyek hozzájárulnak a kulturális és kreatív iparágak fejlesztését ösztönző nemzeti szakpolitikák további korszerűsítéséhez. A kitűzött cél elérése érdekében a tanulmány elemzi KKI fejlesztését támogató, az UNESCO (2025) jelentésében szakértők által leghatékonyabbnak azonosított állami szakpolitikákat. A kutatás feltárja e szakpolitikák tartalmát, és azokat az alábbi, egymással összefüggő eszközcsoportokba rendezi: (1) pénzügyi mechanizmusok és állami–magán partnerségek (pl. Singapore Arts Plan – Szingapúr; Creative Europe – EU); (2) alapjövedelem-jellegű megoldások és az informális szektor formalizálása (pl. Basic Income for the Arts – Írország; Kala Sanskriti Vikas Yojana – India); (3) nemek közötti egyenlőség és társadalmi inklúzió (pl. Film Agreement – Svédország; CNC Tax Credit – Franciaország; női kooperatívok – Ruanda); (4) szellemi tulajdon védelme és digitális igazságosság (különös tekintettel az alkotók digitális platformoktól származó díjazásának mechanizmusaira); (5) a kultúra és a turizmus integrációja (pl. High Value, Low Impact – Bhután). A nemzetközi tapasztalatok értelmezési keretében, valamint az azonosított szakpolitikai csoportok mentén a tanulmány rendszerezi az Ukrajnában alkalmazott, a KKI támogatását és fejlesztését ösztönző eszközöket, és azok összehasonlító elemzését végzi el a globális hatékonysági etalonokkal szemben. Ez lehetővé tette annak megállapítását, hogy a külföldi tapasztalatok tanulmányozása és bevezetése ellenére a pozitív hatás elérésének fő gyenge pontja és korlátozó tényezője a megvalósításukra szánt költségvetés csekély nagysága, valamint a bevezetésük tökéletlen gyakorlata és elégtelen mértéke. Különösen ajánlott a KKI területén az állami–magán partnerség bevezetése, a nemzeti közös jogkezelő szervezetek további fejlesztése és hatékony együttműködésük kialakítása a digitális platformokkal és a közösségi hálózatokkal, a jogdíjfizetési algoritmusok átláthatóságának növelése, valamint a turisztikai illeték KKI-támogatási célokra történő felhasználásának normatív szabályozása.

Kulcsszavak: kulturális és kreatív iparágak; KKI; fejlesztést ösztönző állami szakpolitikák; kultúra; fejlődés; állami szakpolitikai eszközök; állami támogatás hatékonysága.

Abstract. In the 21st century, cultural and creative industries (CCIs) have emerged as a key driver of economic development, a mechanism for social integration, and a vital instrument of international cultural cooperation. The effectiveness of state support programs determines the success of nations in the global competition for creativity. The purpose of this article is to synthesize contemporary models and instruments of CCI support worldwide and in Ukraine, with the aim of developing recommendations for the further improvement of national policies that promote CCI development. To achieve this goal, the study analyzes the most effective state policy approaches to supporting CCI development, as identified by experts in the UNESCO report (2025). The content of these policies is elaborated and grouped into several categories, including: 1) financial mechanisms and public–private partnerships (Singapore Arts Plan, Singapore; Creative Europe, EU); 2) basic income schemes and formalization of the informal sector (Basic Income for the Arts, Ireland; Kala Sanskriti Vikas Yojana, India); 3) gender equality and social inclusion (Film Agreement, Sweden; CNC Tax Credit, France; women’s cooperatives, Rwanda); 4) intellectual property protection and digital equity (artists’ remuneration from digital platforms); 5) integration of culture and tourism (High Value, Low Impact, Bhutan). Based on this international experience and the identified policy categories, the research systematizes existing support and promotion instruments for the CCI sector in Ukraine and conducts a comparative analysis with international best practices and benchmarks of policy effectiveness. This analysis revealed that, despite the study and partial

implementation of international experience, the primary constraints hindering the attainment of positive outcomes remain the significantly insufficient budgetary allocations for program execution, imperfect implementation practices, and insufficient scale of deployment. Specifically, the study recommends: establishing public-private partnerships within the cultural and creative industries (CCIs); advancing the development of national collective management organizations (CMOs) with a focus on fostering their effective collaboration with digital platforms and social media; enhancing the transparency of royalty payment algorithms; legislatively mandating the allocation of tourist levies exclusively for CCI support purposes.

Keywords: cultural and creative industries, CCIs, public policy for development promotion, culture, development, policy instruments, effectiveness of state support.

Постановка проблеми. В постіндустріальних суспільствах культурні та креативні індустрії перетворилися на стратегічний драйвер економічної диверсифікації, соціальної інклюзії та культурної дипломатії, слугуючи мостом між традиційною культурою та цифровою економікою. Державні політики їх розвитку визначають конкурентоспроможність націй у глобалізованому світі креативності.

Культурні і креативні індустрії (ККІ) — це індустрії, що створюють і поширюють товари та послуги культурного і креативного характеру, захищені правом інтелектуальної власності [1]. Поняття було запроваджене ЮНЕСКО у Конвенції про охорону та просування розмаїття форм культурного самовираження 2005 р. (стаття 4(е), 6) [2]. Надане тлумачення розширило модель DCMS (1998 р), яка ідентифікувала лише креативні індустрії (КІ) - сектори, що базуються на індивідуальній креативності, навичках і таланті з потенціалом створення багатства через інтелектуальну власність [3]. ККІ на відміну від КІ охоплюють ширший спектр видів економічної діяльності, інтегруючи традиційні культурні сектори (мистецтво, спадщина, музеї) з технологічно орієнтованими креативними послугами (ІТ, дизайн, мода) та надаючи комплексний підхід до моніторингу культурного та економічного внеску [1]. UNESCO 2009 Convention Monitoring Framework уточнив методологію моніторингу ККІ через 7 ключових показників: експорт, зайнятість, додана вартість (GVA), обсяг ІР-захищених продуктів [1]. Це створило необхідну інформаційну базу для наукових досліджень в цій проблематиці.

Відповідно до UNCTAD 2020 [4] культурні та креативні індустрії (ККІ) генерують глобально 3.1% ВВП, 6.2% зайнятості (50 млн осіб, переважно 15–29 років) та \$1,1 трлн експорту послуг, слугуючи драйвером інновацій, сталого розвитку та soft power у постіндустріальних економіках.

За даними звіту UNESCO Global Report on Cultural Policies (2025) [5] креативний сектор генерує понад 2,25 трильйонів доларів США глобального ринку та забезпечує робочими місцями 29,5 млн осіб світу. Внесок ККІ у ВВП становить 3.30%; частка працюючих сягає 3,55% (це агреговані дані 85 країн для ВВП, 61 країн- для зайнятості за 2019–2024 рр.).

відповідність культурних цінностей, традицій та ідентичності трансформаціям креативних індустрій; синергетичну взаємодію секторів у кластерних моделях для збереження культурного розмаїття, розвитку культурного туризму та сталого розвитку; перспективи адаптації кращих світових практик до українського контексту

Федорів С. І. та Познякова О. І. (2025) [27] розробили хронологію етапів державного регулювання, починаючи з доінституційного періоду (до 2010 р.), коли креативні індустрії розвивалися через культурні політики; етап формування (2010–2015 рр.) з першими стратегіями культурного розвитку; етап інституалізації (2016–2020 рр.) з появою Українського культурного фонду та програми підтримки; та сучасний етап трансформації (2021–2025 рр.) під впливом війни та євроінтеграції. Запропонована еволюційна модель регулювання, яка об'єднує чотири державні фази: (1) пасивне спостереження, (2) стратегічне планування, (3) інструментальне стимулювання (гранти, кластери), (4) адаптивне управління з викликами (регуляторні бар'єри, фінансування, цифрова трансформація). Рекомендована гібридна модель, яка б поєднувала зарубіжний досвід (Велика Британія, ЄС) з національними особливостями для подолання сучасної кризи.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Враховуючи надзвичайно високий потенціал та вагомі позитивні наслідки розвитку ККІ для соціально-економічного розвитку України, накопичення нового закордонного досвіду завдяки появі нових інноваційних підходів та можливостей стимулювання, дана проблематика продовжує бути вельми актуальною та спонукає до нових досліджень.

Попередні наукові дослідження (наприклад, Проскуріна 2021, Плецан 2023, Федоров 2025) описують загальні моделі державної політики підтримки креативних і культурних індустрій (ККІ), аналізують етапи регулювання в Україні та глобальний досвід трансформацій, але не проводять систематичного порівняльного аналізу конкретних інструментів за критеріями ефективності (обсяг фінансування, охоплення секторів, зайнятість, інклюзивність тощо). Зокрема, невирішеними залишаються прогалини щодо оцінки інструментів фінансової підтримки призму кращих з міжнародних практик.

Запропонована стаття заповнює ці прогалини шляхом класифікації інструментів державної підтримки на основі UNESCO 2025 [5], порівняльного аналізу українських програм з кращими практиками (з акцентом на бюджетні обмеження, масштаби впровадження) та формулювання відповідних рекомендацій та пропозицій.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Мета наукової статті полягає у комплексному аналізі та узагальненні сучасних моделей та інструментів підтримки ККІ у світі та Україні з метою розробки рекомендацій щодо подальшого вдосконалення національних політик сприяння розвитку ККІ.

Для досягнення визначеної мети вирішувалися наступні дослідницькі завдання:

1. Систематизувати міжнародний досвід підтримки розвитку ККІ, який продемонстрував найвищу ефективність впровадження в 2020-2025 рр.;

2. Проаналізувати через призму закордонного досвіду наявні в Україні можливості та інструменти державного сприяння розвитку ККІ: оцінити їх обсяги, охоплення, пріоритети підтримки та досягнуті результати; виявити недоліки та слабкі місця, подолання/усунення яких мають стати напрямами подальших зусиль державних органів та стейкхолдерів.

Виклад основного матеріалу дослідження. В межах реалізації першого дослідницького завдання проведена систематизація закордонного досвіду підтримки розвитку ККІ.

Як зазначено у звіті UNESCO (2025) [5] сучасний стан розвитку ККІ характеризується хронічною прекарністю зайнятості (45% неформальної роботи), гендерною диспропорцією (жінки займають <30% керівних посад), нерівністю між Глобальною Північною та Південною, а також уразливістю до криз. Держави світу (як розвинуті, так і ті, що розвиваються) відповідають на ці виклики диверсифікованими політиками, спрямованими на фінансову підтримку, демократизацію доступу, захист інтелектуальної власності та сталість розвитку.

Експертами UNESCO визначені найбільш ефективні політики державної підтримки розвитку ККІ. Розкриємо їх зміст та отримані результати впровадження, агрегував обрані політики за їх цільовим спрямуванням.

1) *Фінансові механізми та державно-приватні партнерства.* Змішана модель фінансування через державно-приватні партнерства (ДПП) успішно реалізується у Сінгапурі в рамках Singapore Arts Plan (2018–2027). Програма з бюджетом 1,2 млрд SGD (≈900 млн USD) інтегрує державні інвестиції з приватним менеджментом, забезпечуючи будівництво культурних хабів (Esplanade, National Gallery Singapore), надання грантів для митців та масштабування моделі на регіональному рівні. Результати демонструють зростання доступу на 25%, участі громад на 30% та економічного внеску ККІ у ВВП на рівні 4,11%, скорочення державних витрат на 15–20%, перерозподіл ризиків на бік приватного сектору.

Фінансовій підтримці розвитку ККІ сприяє Creative Europe (2021–2027) з бюджетом 2,44 млрд EUR, охоплюючи 4000+ проектів щорічно в 100+ країнах. Програма надає гранти (2–200 тис. EUR) на резиденції, фестивалі та мобільність митців, 40% яких спрямовано партнерам поза ЄС. Запроваджений механізм сприяє подоланню бар'єри мобільності, підвищуючи цей показник з 56% у Глобальному Півдні до 96% у Північних країнах.

2) *Базовий дохід та формалізація неформального сектору.* Забезпеченню соціального захисту митців слугує програма Basic Income for the Arts (BIA) в Ірландії (2022–2025). Рандомізований контрольований експеримент охопив 2000 професійних митців, які отримували 325 EUR/тиждень (≈1700 EUR/місяць) без накопичення з іншими соціальними виплатами. Перші результати демонструють збільшення творчого часу на 8 годин/тиждень (550 год/рік), зниження депресії та

тривоги на 15–20% та стабілізацію доходів. Цей формат базового універсального доходу, адаптований до культури, зменшує прекарність та стимулює інновації без утворення "пастки бідності".

Традиційні механізми передачі знань закріплює індійська програма Kala Sanskriti Vikas Yojana (KSVM), що надає щомісячні гонорари майстрам традиційних мистецтв (15 000 рупій \approx 180 USD), учням (2–10 тис. рупій) та ветеранам (6000 рупій) за моделлю гуру-шишья (вчитель-учень). Програма охоплює 1000+ майстрів і забезпечує передачу нематеріальної спадщини, одночасно формалізуючи неформальний сектор.

3) *Гендерна рівність та соціальна інклюзія*. Гендерно-чутливі політики імplementовані у 73% держав Глобального Півдня та 84% у Північних країнах; демонструють диференційовану ефективність залежно від ресурсної спроможності держави.

У Швеції (Film Agreement) та Франції (CNC Tax Credit) квоти на 50% та 40% жінок у проєктах доповнюються гендерним аудитом фінансів, що зменшує рау гар на 10–15% та підвищує лідерство з 20% до 35%. У Канаді програма Gender Parity Initiative (Canada Council) спрямовує 50% грантів жінкам-мистецям та представникам меншин.

Для глобального Півдня прикладом слугують жіночі кооперативи у Руанді, де державно-приватні партнерства фінансують об'єднання жінок-ремісниць у групи по 50–200 осіб. Експорт через платформи Etsy та міжнародні ярмарки підвищив доходи з 2–5 USD (локально) до 20–100 USD за виріб. Механізм демонструє ефективність для низькодохідних країн.

4) *Захист інтелектуальної власності та цифрова справедливість*. Справедливій ремінерації творців (винагорода за використання інтелектуальної власності, зокрема авторських творів) від цифрових платформ слугує Директива ЄС про авторське право на цифровому ринку (DSM Directive 2019/790).

Стаття 17 зобов'язує платформи з понад 45 млн користувачів платити роялті, що генерує близько 1 млрд EUR річних надходжень розподіляється 121 колективною організацією управління (анг.-CMOs) у високодохідних країнах. Механізм підвищує доходи творців на 20–30%, однак зберігає нерівність, оскільки низькодохідні країни мають лише 28 CMOs. Преференційні угоди ЄС з Африкою та Азією передбачають експорт контенту і доступ до європейського ринку для 83% країн Глобального Півдня.

5) *Інтеграція культури та туризму*. Ефективну модель інтеграції культури з сталим туризмом демонструє Бутан через політику "High Value, Low Impact" (запроваджена у 1999 р., оновлена в 2022 р.). Введений Sustainable Development Fee (100 USD/день) контролює туристичний потік (300 тис. туристів/рік), генеруючи 80 млн USD річно. 70% зібраних коштів надходить селам для фінансування інфраструктури та креативних індустрій (ремесла, фестивалі). Стратегія захищає 77% лісів Бутану, інтегруючись з доктриною Gross National Happiness, та служить еталоном для малих острівних розвинених держав.

В межах досягнення *другого дослідницького завдання* через призму закордонного досвіду був проведений *аналіз наявних можливостей та інструментів сприяння розвитку ККІ в Україні*. Отримані результати є такими.

Україна активно вивчає та впроваджує закордонний досвід *фінансової підтримки* культурних і креативних індустрій (ККІ), адаптуючи моделі програм, такі як EU Creative Europe, британські гранти British Council та інструменти ЄБРР для кредитування креативного бізнесу. Державне фінансування через Український культурний фонд (410,8 млн грн від UCF на 2026 р.) доповнене партнерствами з іноземними спонсорами (7 млн євро від Creative Europe) та меценатами (150 тис. USD від Museum Future), демонструють системний підхід до стимулювання сектору через гранти, кредити та кооперацію (табл.1 та 2).

Проте наявні бюджетні та залучені кошти залишаються недостатніми для повномасштабного розвитку ККІ. Обмежений обсяг фінансування не забезпечує масштабування бізнесу, інновацій та робочих місць, вимагаючи посилення приватних інвестицій та філантропії.

Таблиця 1.

Можливості фінансової підтримки розвитку ККІ в Україні

Можливість	Загальний обсяг на 2026 р.	Фінансування на проєкт	Хто фінансується (галузь, статус)
Український культурний фонд (UCF) [28]	410,8 млн грн	До 3 млн грн	Митці, та організації (спадщина, аудіовізуал, креативні індустрії, перформанс, література)
House of Europe Resilience Fund [29]	~2,5 млн євро	До 10 000€	Культурні/освітні організації, професіонали (персональні проєкти, твори, оцифрування)
British Council Creative [30]	~50 000 фунтів	До 10 000 фунтів	Креативні хаби, асоціації (розвиток нових сервісів, веб, маркетинг)
EU Creative Europe [31]	7 млн євро	Не регламентована	Українські організації/митці у кооперації з ЄС (культурна спадщина, доступ для ВПО)
1) ЄБРР/ЕІВ 2) через УКФ [32]	2 млн євро	Не регламентована	Креативні компанії (розвиток бізнесу, нові проєкти, робочі місця)
Museum Future (Арт-Арсенал) [33]	150 000 USD	8000–15 000 USD	Музеї, культурні інституції (виставки, резиденції, цифрові сервіси, аудіогіди)

Систематизовано автором за джерелами [28-33]

Впровадження в Україні підтримки ККІ у формі *«базового доходу та формалізації неформального сектору»* (аналог Artists Income Pilot) перебуває на початковій стадії. В якості пілотних ініціатив, які спрямовані на досягнення даного стратегічного завдання, можуть розглядатися:

1) програма «Робота», яка в 2025 році була поширена на креативні індустрії. Передбачає можливість отримання мікрогрантів 100 тис. грн — для фрілансерів-ФОПів; 200 тис. грн — за умови створення 1 робочого місця; 500 тис. грн — за умови співфінансування та створення 2 робочих місць [35].

Станом на 14.10.2025 р. видано перші 10 мікрогрантів загальним обсягом 2,5 млн грн 10 переможцям (митці, дизайнери, рекламні агентства, івент-простори) [36];

2) стипендіальна програма Українського культурного фонду (УКФ). Передбачає: індивідуальні стипендії 50–200 тис. грн (малі: 3–6 міс для досліджень/творів; великі: 6–12 міс для досвідчених професіоналів; колективні: до 500 тис. грн для ГО/команд на фестивалі/хаби); конкурс двічі на рік, ~500 стипендій/рік (~100 млн грн з 410 млн грн бюджету УКФ 2026), охоплюючи всі сектори ККІ без квот. Приклади 2025: романтика (150 тис. грн на книгу), театр (180 тис. грн на спектакль), візуал (80 тис. грн на виставку) [37-39];

3) гранти Президента України для молодих митців. Реалізується Міністерством культури та стратегічних комунікацій України спільно з Державним агентством України з питань мистецтв та мистецької освіти; спрямована на підтримку творчих проєктів осіб віком 14–35 років у сферах театру, музики, цирку, образотворчого мистецтва, кіно, літератури та народного мистецтва. Програма передбачає щорічне фінансування обсягом 4,1 млн грн. Розмір кожного індивідуального гранту визначається експертною комісією з урахуванням змісту, актуальності та масштабу творчого проєкту [40];

4) підтримка митців за рахунок коштів обласних бюджетів. Наприклад, Рівненська ОДА у 2025 р. надала 12 митцям гранти по 50 тис. грн та 10 стипендій для творчих проєктів [41]. Аналогічний досвід є і в інших областях та м. Києві.

Таблиця 2.

Програми Українського культурного фонду на 2026 р.

Лот/Програма	Бюджет (грн)	Сектори	Пріоритет
Флагмани ЛОТ 1	3–10 млн	Візуал, аудіо, перфорс	Масштабні події, регіони
Флагмани ЛОТ 2	1–3 млн	Спадщина, аудіовізуал	Знакові дати/персоналії
Культура під час війни	300 тис.–3 млн	Всі сектори	Рефлексії агресії
Стійкість через культуру	50 тис.–3 млн	Креативні індустрії	Громади, відновлення
Культура. Регіони	300 тис.–2 млн	Спадщина, фестивалі	Локальні проєкти
Безбар'єрне суспільство	50 тис.–1 млн	Перформанс, візуал	Інклюзія, ветерани
Стипендії	50–200 тис.	Індивідуальні митці	Таланти

Складено за джерелом [34]

Порівняльний аналіз дозволяє констатувати, що українські пілоти не варто розглядати навіть як частковий аналог ірландського ВІА (325€/тиждень = 14 тис. грн/міс для 2000 митців, RCT): УКФ забезпечує фінансову підтримку митцям, але на конкурсних засадах (10–20% успіху), одноразово, без регулярності чи RCT-досліджень. Ініційовані та запроваджені пілотні проєкти, забезпечують мізерне охоплення (~500–100 осіб/рік) та кошти (50–200 тис. грн/особу) та недостатні для системної стабілізації неформального сектору ККІ.

Реалізація стратегічного завдання *забезпечення гендерної рівності та соціальної інклюзії*, пріоритетності підтримки жіночого креативного підприємництва та гендерної рівності здійснюється через грантові програми Українського жіночого фонду (УЖФ) [42]. У 2025–2026 роках реалізовано або анонсовано понад 100 проєктів на суму понад 40 млн грн. Особливо цікавою для представників ККІ є програма «Гранти на створення візуальних матеріалів на тему захисту прав жінки/гендерної рівності, візуалізації ролі жіночої/феміністичної організації у суспільстві (війні), популяризації здобутків українок та їх впливу на історичні процеси» (20 проєктів на 12,4 млн грн), яка передбачає фінансування різноманітних мистецьких та медійних кампаній, інноваційних культурних проєктів та театральних перформансів.

Підтримка окремих верств митців, зокрема учасників бойових дій та переселенців, реалізується через Український ветеранський фонд за програмою «ВАРТО БІЛЬШЕ». В 2025 р. були надані гранти 500 тис.–1,5 млн грн на реалізацію 10 бізнес-ідей ветеранів (№ 9, 16, 23, 33, 41, 45, 67, 91, 92, 100), які належать до ККІ [43].

Програми Українського жіночого та ветеранського фонду забезпечують гендерно-чутливу інклюзію розвитку ККІ в Україні, але обсяг їх фінансування треба оцінити як явно недостатній для суттєвого впливу на розвиток галузі.

Україна активно впроваджує законодавчі та інституційні механізми *захисту інтелектуальної власності (ІВ) у ККІ*. Прийнятий Закон «Про авторське право і суміжні права» № 2811-IX (2023 р.), який запровадив оновлення об'єктів прав з метою припинення порушень в Інтернеті, реформування організацій колективного управління (ОКУ), регулювання Ш-контенту, наближаючись до Директиви ЄС 2019/790 [44].

Ключовою організацією, яка розбудовує справедливую систему винагородження, здійснює прозорий збір, розподіл та виплату роялті авторам музики та драматичних творів за використання своїх творів у бізнесі, медіа та цифрових платформах відповідно до українського законодавства та міжнародних стандартів CISAC є громадська організація «Українська агенція з авторських та суміжних прав» (УААСП) [45]. Це відповідає глобальній тенденції децентралізації управління авторськими правами та забезпечує більшу гнучкість в роботі з глобальними платформами (Spotify, YouTube, TikTok) та міжнародними ОКУ.

Відповідно до [46] основними напрямками діяльності УААСП в останні роки були:

- розширення кола членів ГО (активне залучення молоді та досвідчених митців; підтримка незалежних творців через консультації та спрощену реєстрацію) та цифровізація всіх процесів взаємодії між авторами, користувачами та ОКУ (запущено «Кабінет автора» — онлайн-сервіс для моніторингу нарахувань, джерел та виплат у реальному часі);
- забезпечення прозорого і зрозумілого механізму розподілу та виплати роялті: Укладені ліцензійні угод із користувачами музики, отримання звітності

(плейлисти, трансляції, дані платформ), автоматизований розрахунок часток за алгоритмами та прямі банківські перекази авторам. У 2025 р. за оновленими Правилами розподілу здійснено перерозподіл за 2023–2024 рр., наблизивши практику виплат до європейських стандартів прозорості;

- розбудова ліцензійної мережі: УААСП має 100 стратегічних партнерів і понад 1500 точок по Україні (Silpo, Foxtrot, Samsung, ОККО, WOG, ТРЦ «Скеля», «4 Сезони»). Укладені угоди з 118 радіостанціями («Тавр Медіа»: Relax, Kiss FM; Lux FM, Авторадіо) формують культуру поваги до авторських прав в Україні.

- цифрові партнерства: УААСП – є першою українською ОКУ (усього їх за реєстром 19), яка має угоди з більшістю соцмереж, стримінгів та платформ. У 2025 р. підписано угоду з TikTok, що забезпечує роялті за використання музики у відео та реміксах.

Аналіз структури джерел надходження роялті демонструє суттєву асиметрію в розподілі доходів між міжнародними та внутрішніми каналами. Переважна більшість роялті (приблизно 70%) походить з-за кордону: 30% від іноземних організацій колективного управління (ОКУ), 40% через глобальні цифрові платформи (Spotify, YouTube, Apple Music, TikTok та інші). Внутрішній ринок формує лише близько 30% надходжень. Ці доходи генеруються через традиційні канали комерційного використання музики в Україні—бізнес-установи (торговельні центри, супермаркети, кафе), радіостанції та інші медіаканали, а також публічне виконання творів у різних закладах.

Ситуація в інших сегментах ККІ щодо захисту авторських прав та отримання роялті є далеко не такою оптимістичною. Відповідно до [47], система ОКУ зберігає територіальну обмеженість: акредитацію припинено з 2022 р. через воєнний стан, сплата роялті відбувається непрозоро та з затримками; взаємодія з іноземними СМО належним чином не налагоджена; частка онлайн-роялті становить лише 20% від їх загального обсягу.

Таким чином, український ринок авторських прав залишається фрагментованим в наслідок військових дій та воєнного стану; має місце висока залежність українських авторів від міжнародних джерел дохідності; має місце непрозорість та несистематичність виплати роялті в окремих сегментах ККІ. Актуальним завданням є поновлення та удосконалення акредитації, подальший розвиток українських ОКУ, економічне обґрунтування тарифів (розміру та розподілу роялті), масштабуванні ліцензійної мережі в межах країни, налагодження ефективної співпраці з закордонними ОКУ та глобальними цифровими платформами для забезпечення справедливої винагороди представникам ККІ.

В Україні запроваджена реалізація *концепції розвитку креативних індустрій через розвиток туризму*. Україна адаптує бутанську модель «High Value, Low Impact» туризму, впроваджуючи інструменти сталого розвитку ККІ:

- туристичний збір (0,5–1% від вартості проживання, розподіл туристичного збору (70% громадам, 30% держбюджет [48]);

• Протокол сталого туризму Карпат, який передбачає ліцензування екогидів, екосертифікацію закладів, ліміти на популярні маршрути та направлення 20% збору до Карпатського фонду [49].

Державне агентство розвитку туризму реалізує Стратегію розвитку туризму та курортів України на 2026–2030 рр., яка акцентує увагу на Карпати (екологічна інфраструктура, 50 млн грн) та Одесу (реставрація культурних об'єктів, 30 млн грн; 20 USD Sustainable Fee для круїзних туристів, квоти арт-фестивалів до 5000 осіб) [50]. Прогнозується, що це дозволить отримати додатково 193 млн грн до держбюджету.

Обсяги надходження туристичного збору систематично зростають. У 2024 р. зібрано 273 млн грн, що на 23% вище, ніж у 2023 р. [51]. За січень – серпень 2025 року до місцевих бюджетів надійшло 219,5 млн грн туристичного збору, що на третину (35,1%) більше, ніж в аналогічний період попереднього року. Лідерами у сплаті є: м.Київ, Львівська, Івано-Франківська та Закарпатська області [52].

Порівняно з Бутаном, Україна має нижчий збір (~\$1–2/день), який тільки частково йде місцевим радам. Далеко не завжди ці кошти використовуються для підтримки розвитку саме ККІ. Доцільно було б встановити нормативи цільового використання зібраних коштів за-для забезпечення сталого зростання ККІ в туризмі.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Міжнародний досвід засвідчує ефективність комплексних інструментів сталого фінансування культурних та креативних індустрій через державно-приватні партнерства, бюджети культурних програм, базові доходи для митців, податкові кредити, системи колективного менеджменту авторських прав та екологічні збори. Ці моделі забезпечують високі показники ефективності (охоплення аудиторії, економічний вплив), гендерну паритетність та соціальну інклюзію, масштабування проєктів з високим суспільним впливом та стабільний внесок креативного сектору у ВВП та соціальний добробут, демонструючи універсальність підходів, які можуть бути використані і за межами країн, які їх вже запровадили.

В Україні функціонує розвинена грантова система з державним та міжнародним фінансуванням, що охоплює стипендії, інноваційні проєкти та програми інклюзії для ККІ. Водночас фінансування залишається мізерним з огляду на кількість зайнятих у креативному секторі; бракує системного моніторингу результативності використання коштів. Представляється доцільним провести аудит ефективності наявних механізмів фінансування ККІ; запровадити практику КРІ-оцінювання та моніторинг економічного та соціального впливу окремих грантових програм та проєктів.

Впровадження інших інструментів державної підтримки ККІ гальмує. Ключовими обмежувальними факторами залишаються недостатнє бюджетне фінансування, недосконалість застосовуваних практик та обмежені масштаби їх реалізації. Для подолання цих бар'єрів пропонується:

- ширше запровадження державно-приватного партнерства (ДПП) у сфері ККІ;
- системний розвиток національних організацій колективного управління авторськими правами з акцентом на їх ефективну інтеграцію з цифровими платформами та соціальними мережами; підвищення обґрунтованості та прозорості алгоритмів розподілу та виплати роялті митцям;
- законодавче закріплення використання туристичного збору на цілі підтримки ККІ в громадах та забезпечення публічності щодо використання цих коштів.

Реалізація цих заходів забезпечить перехід від фрагментарного до системного підходу до державної політики сприяння розвитку креативної економіки України.

Перспективи подальших наукових досліджень полягають у: 1) емпіричному моделюванні економічної віддачі від рекомендованих інструментів (розвиток СМО для роялті з цифрових платформ, розвиток ДПП, спрямованість туристичних зборів на підтримку розвитку ККІ) за допомогою регресійного аналізу даних УФК та місцевих бюджетів; 2) обґрунтування архітектури та системи індикаторів цифрової платформи КРІ-моніторингу для українських програм підтримки ККІ.

Фінансування. Автор не отримував фінансування для цього дослідження / рукопису

Конфлікт інтересів. Автор заявляє, що не має конфлікту інтересів.

Декларація використання ШІ. Автор не використовував інструменти штучного інтелекту під час підготовки рукопису.

Список використаних джерел

1. UNESCO. UNESCO Framework for Cultural Statistics (FCS). Paris : UNESCO, 2009. 92 p. URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000191061> (дата звернення: 20.12.2025)
2. UNESCO. Convention on the Protection and Promotion of the Diversity of Cultural Expressions. Paris : UNESCO, 2005. URL: <https://www.unesco.org/en/legal-affairs/convention-protection-and-promotion-diversity-cultural-expressions> (дата звернення: 20.12.2025)
3. Department for Culture, Media and Sport (DCMS). Creative Industries Mapping Document. London: DCMS, 1998. 47 p.
4. UNCTAD. Creative Economy Outlook 2020. Geneva : UNCTAD, 2020. 104 p.
5. UNESCO. Global Report on Cultural Policies: Culture – The Missing SDG. Paris : UNESCO, 2025. 156 p.
6. Електронний каталог наукових видань України (UJRN): журнали. Київ : Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21CNR=20&Z21ID= (дата звернення: 20.12.2025).
7. Фролова Л. В., Корявченкова Т. В. Діалектика понятійно-категоріального апарату сфери креативних індустрій. *Бізнес Інформ*. 2021. №11. С. 13–18. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-11-13-18>
8. Федорова Н. В. Класифікація креативних індустрій: підходи міжнародних організацій, Європи, Азії, США та України. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2024. № 2. С. 126-135. DOI: <https://doi.org/10.33731/22024.305608>
9. Свищук І. Концептуальні підходи до визначення сутності категорії "креативні індустрії" та їхньої класифікації у сучасному контексті. *Вісник Київського національного університету*

- імені Тараса Шевченка. Економіка. 2025. Вип. 2(227). С. 80-88. DOI: <https://doi.org/10.17721/1728-2667.2025/227-2/10>
10. Плуталов С. Сучасний концепт розвитку креативних індустрій в Україні. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2022. № 4(32). С. 164-174. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2022-4\(32\)-164-174](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2022-4(32)-164-174)
 11. Неделько Д. В. Економіка креативних індустрій як нова парадигма сучасності. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Економічні науки*. 2024. Вип. 4(108). С. 202-211. DOI: <https://doi.org/10.31713/ve4202419>
 12. Гусева Н., Немець О. Креативні індустрії та креативна економіка: теоретико-практичні аспекти взаємозв'язків. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія : Географія*. 2025. № 2(59). С. 44-53. DOI: <https://doi.org/10.25128/2519-4577.25.2.5>
 13. Кічурчак М. В. Структурні зміни у розвитку креативних індустрій в умовах перманентної кризи економіки України. *Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія : Економіка*. 2020. № 17(45). С. 9-15. DOI: [10.25264/2311-5149-2020-17\(45\)-9-15](https://doi.org/10.25264/2311-5149-2020-17(45)-9-15)
 14. Кузнецова Н. Б. Сучасний стан та перспективи розвитку креативних індустрій за умов пандемії COVID-19. *Стратегія економічного розвитку України*. 2020. Вип. 46. С. 169-180. DOI: <https://doi.org/10.33111/sedu.2020.46.168.180>
 15. Міщенко І. М. Економічний аналіз тенденцій та проблем розвитку креативних індустрій в світі і Україні. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2023. № 4-5. С. 101-112. DOI: <https://doi.org/10.33731/4-52023.289804>
 16. Польова Н. М., Шевчук І. Я., Шевчук Я. Я. Вплив креативних індустрій на економічний розвиток. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. № 4. С. 147-153. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.4.147>
 17. Сергієнко Е. О. Креативні індустрії і соціально-економічний розвиток: виклики та можливості для територіальних громад в Україні. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. 2023. Вип. 34. С. 170-177. DOI: [10.32782/pma2663-5240-2023.34.33](https://doi.org/10.32782/pma2663-5240-2023.34.33)
 18. Комар В. О. Тенденції розвитку культурно-креативних індустрій в Україні першої чверті ХХІ століття. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2024. № 4. С. 111-117. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-3209.4.2024.322817>
 19. Столярчук Н. М. Культурологічний аналіз розвитку креативних індустрій в Україні. *Філософія та управління*. 2024. № 3-4. С. 46-52. DOI: <https://doi.org/10.70651/3041-248X/2024.3-4.06>
 20. Березюк-Рибак І. Р., Ільченко Н. В., Ганжала І. В. Роль креативних індустрій у контексті інноваційного розвитку України. *Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія : Економічні науки*. 2023. Вип. 68. С. 102-111. DOI: <https://doi.org/10.24025/2306-4420.68.2023.284596>
 21. Гамова І. В. Інноваційний розвиток креативних індустрій України. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2023. Вип. 2. С. 161-168. DOI: <https://doi.org/10.32782/2520-2200/2023-2-21>
 22. Чорна М. М. Грантова підтримка креативних індустрій в Україні на прикладі Українського культурного фонду. *Культурологічний альманах*. 2022. Вип. 1. С. 51-53. DOI: <https://doi.org/10.31392/cult.alm.2022.1.16>

23. Кобеля-Звір М. Я. Гранти програми Європейської комісії "Креативна Європа" для представників культури та креативних індустрій. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2023. Вип. 4. С. 80-85. DOI: <https://doi.org/10.32782/easterneurope.41-12>
24. Пузько М. М. Державно-приватне партнерство у сфері культури та креативних індустрій України в контексті євроінтеграційних процесів. *Стратегія економічного розвитку України*. 2024. Вип. 55. С. 52-70. DOI: <https://doi.org/10.33111/sedu.2024.55.052.070>
25. Проскуріна М. О., Пархоменко І. І. Моделювання державної політики економічного розвитку культурних і креативних індустрій (ККІ). *Економічний простір*. 2021. № 167. С. 38–44. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/167-7>
26. Плещан Х. В. Світовий досвід трансформаційних змін розвитку креативних індустрій: культурологічні аспекти дослідження. *Вісник Маріупольського державного університету. Серія : Філософія, культурологія, соціологія*. 2023. Вип. 25. С. 78–93. DOI: <https://doi.org/10.34079/2226-2830-2023-13-25-78-93>
27. Федорів С. І., Познякова О. І. Етапи розвитку державного регулювання креативних індустрій в Україні: еволюція підходів та сучасні виклики. *Суспільство та національні інтереси*. 2025. № 5. С. 651–669. DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-5\(13\)-651-669](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-5(13)-651-669)
28. Український культурний фонд. Головна сторінка. Київ : Український культурний фонд, 2026. URL: <https://ucf.in.ua> (дата звернення: 18.12.2025).
29. House of Europe. URL: <https://houseofeurope.org.ua> (дата звернення: 25.12.2025).
30. British Council Ukraine. Creative Economy Development Grants 2025-2026. URL: <https://www.britishcouncil.org.ua/en/programmes/arts/creative-economy/development-grants-2025-2026> (дата звернення: 16.12.2025).
31. Culture Moves Europe. Supporting Ukrainian artists and cultural organisations. Brussels : European Commission, 2025. URL: <https://culture.ec.europa.eu/node/3516> (дата звернення: 30.12.2025).
32. Європейська Комісія інвестує 7 мільйонів євро у розвиток та сталий розвиток української культури через програму «Креативна Європа». URL: <https://en.interfax.com.ua/news/investments/1110388.html> (дата звернення: 22.12.2025).
33. Open Call: Грантова програма "Museum Futures". ГО «Спільнота Мистецького арсеналу», 2025. URL: <https://artarsenal.in.ua/povidomlennya/open-call-grantova-programa-museum-futures/> (дата звернення: 03.01.2026).
34. Ukrainian Cultural Foundation Announces the 2026 Grant Season. Ukrainian Cultural Foundation, 2025. URL: <https://ucf.in.ua/en/news/anons-2026> (дата звернення: 19.12.2025).
35. Про внесення змін до Порядку надання мікрогрантів на створення або розвиток власного бізнесу: Постанова Кабінету Міністрів України від 26.08.2025 № 1053. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1053-2025-%D0%BF#Text> (дата звернення: 27.12.2025).
36. Бережна Т. Відомі перші 10 переможців грантової програми «Власна справа» у сфері креативної індустрії, 2025. URL: <https://mcs.gov.ua/news/tetyana-berezhna-vidomi-pershi-10-peremozhcziv-grantovoyi-programy-vlasna-sprava-u-sferi-kreatyvnoyi-industriyi/> (дата звернення: 01.01.2026).
37. УКФ приймає заявки на «Стипендії». Український культурний фонд. URL: <https://ucf.in.ua/news/stypendii-2026> (дата звернення: 17.12.2025).
38. До 200 000 грн — стипендії для митців. Grant Market. URL: <https://chaszmin.com.ua/do-200-000-grn-stypendiyi-dlya-myttiv-ta-diyachiv-kultury-na-individualnu-diyalnist-ukf/> (дата звернення: 04.01.2026).
39. Ukrainian Cultural Foundation. Scholarships programme. URL: https://ucf.in.ua/en/m_programs/5f7455e858aded44e428d4c2 (дата звернення: 21.12.2025).
40. Гранти Президента України для молодих діячів у галузі культури у 2026 році. Міністерство культури та стратегічних комунікацій України, 2025. URL: <https://arts.gov.ua/granty->

- prezydenta-ukrainy-dlya-molodyh-diyachiv-u-galuzi-kultury-u-2026-roczni/ (дата звернення: 29.12.2025).
41. 12 митців Рівненщини отримали гранти та стипендії. Рівненська ОДА, 2025. URL: <https://www.rv.gov.ua/news/12-myttiv-rivnenshchynu-otrimaly-hranty-ta-stypendii> (дата звернення: 05.01.2026).
 42. Грантові конкурси. Український жіночий фонд. URL: <https://uwf.org.ua/Category/competition-ua/> (дата звернення: 23.12.2025).
 43. Український культурний фонд. УКФ приймає заявки на «Стипендії». URL: <https://ucf.in.ua/news/stypendii-2026> (дата звернення: 26.12.2025).
 44. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 01.12.2022 № 2811-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text> (дата звернення: 26.12.2025).
 45. Українська агенція з авторських та суміжних прав : офіційний веб-сайт. URL: <https://uacr.org.ua/> (дата звернення: 26.12.2025).
 46. Шаповал С. Як відбувається збір, розподіл та виплата роялті в Україні. Національний інститут інтелектуальної власності України. НІПО, 2025. URL: <https://nipo.gov.ua/serhij-sharoval-interviu/> (дата звернення: 20.12.2025).
 47. Колективне управління майновими авторськими і суміжними правами : презентація. Нац. ін-т інтелектуальної власності України. НІПО, 2024. URL: <https://nipo.gov.ua/wp-content/uploads/2024/05/KU-IP-Stratehiia-prez-web.pdf> (дата звернення: 24.12.2025).
 48. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text> (дата звернення: 05.01.2026).
 49. Протокол про сталий туризм до Рамкової конвенції про охорону та сталий розвиток Карпат. Міжнародний документ від 27.05.2011. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/001_004-11#Text (дата звернення: 16.12.2025).
 50. Про затвердження плану заходів з реалізації Стратегії розвитку туризму та курортів України до 2026 року : Постанова Кабінету Міністрів України від 18.07.2023 № 723. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/723-2023-%D0%BF#Text> (дата звернення: 01.01.2026).
 51. Шелемєтьєва Т. В., Попова В. Д. Розвиток внутрішнього туризму України як джерело відновлення економіки країни. *Інтелект XXI*. 2025. № 2. С. 59-65. DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-8801/2025-2.10>
 52. Туристичний збір: Надходження до місцевих бюджетів зросли на понад 35% порівняно з минулим роком. 2025. URL: <https://tax.gov.ua/media-tsentr/novini/937074.html> (дата звернення: 04.01.2026).

References

1. UNESCO. (2009). *UNESCO framework for cultural statistics (FCS)*. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000191061>
2. UNESCO. (2005). *Convention on the Protection and Promotion of the Diversity of Cultural Expressions*. <https://www.unesco.org/en/legal-affairs/convention-protection-and-promotion-diversity-cultural-expressions>
3. Department for Culture, Media and Sport. (1998). *Creative industries mapping document*.
4. UNCTAD. (2020). *Creative economy outlook 2020*.
5. UNESCO. (2025). *Global report on cultural policies: Culture – the missing SDG*.
6. Electronic Catalog of Ukrainian Scientific Publications (UJRN): Journals. (n.d.). Vernadsky National Library of Ukraine. [http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21CNR=20&Z21ID= \[in Ukrainian\]](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21CNR=20&Z21ID= [in Ukrainian]).
7. Frolova, L. V., & Koriavchenkova, T. V. (2021). Dialectics of the conceptual and categorical apparatus of the sphere of creative industries. *Business Inform*, (11), 13–18. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-11-13-18> [in Ukrainian].

8. Fedorova, N. V. (2024). Classification of creative industries: Approaches of international organizations, Europe, Asia, the USA and Ukraine. *Theory and Practice of Intellectual Property*, (2), 126–135. <https://doi.org/10.33731/22024.305608> [in Ukrainian].
9. Svyshchuk, I. (2025). Conceptual approaches to defining the essence of the category “creative industries” and their classification in the modern context. *Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv. Economics*, 2(227), 80–88. <https://doi.org/10.17721/1728-2667.2025/227-2/10> [in Ukrainian].
10. Plutalov, S. (2022). The modern concept of the development of creative industries in Ukraine. *Problems and Prospects of Economics and Management*, 4(32), 164–174. [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2022-4\(32\)-164-174](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2022-4(32)-164-174) [in Ukrainian].
11. Niedielko, D. V. (2024). The economy of creative industries as a new paradigm of modernity. *Bulletin of the National University of Water and Environmental Engineering. Economic Sciences*, 4(108), 202–211. <https://doi.org/10.31713/ve4202419> [in Ukrainian].
12. Husieva, N., & Niemets, O. (2025). Creative industries and the creative economy: Theoretical and practical aspects of interrelations. *Scientific Notes of Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University. Series: Geography*, 59(2), 44–53. <https://doi.org/10.25128/2519-4577.25.2.5> [in Ukrainian].
13. Kichurchak, M. V. (2020). Structural changes in the development of creative industries in the conditions of the permanent crisis of the Ukrainian economy. *Scientific Notes of the National University “Ostroh Academy”. Series: Economics*, 17(45), 9–15. [10.25264/2311-5149-2020-17\(45\)-9-15](https://doi.org/10.25264/2311-5149-2020-17(45)-9-15) [in Ukrainian].
14. Kuznetsova, N. B. (2020). The current state and prospects for the development of creative industries under the conditions of the COVID-19 pandemic. *Strategy of Economic Development of Ukraine*, (46), 169–180. <https://doi.org/10.33111/sedu.2020.46.168.180> [in Ukrainian].
15. Mishchenko, I. M. (2023). Economic analysis of trends and problems in the development of creative industries in the world and in Ukraine. *Theory and Practice of Intellectual Property*, (4–5), 101–112. <https://doi.org/10.33731/4-52023.289804> [in Ukrainian].
16. Polova, N. M., Shevchuk, I. Ya., & Shevchuk, Ya. Ya. (2024). The impact of creative industries on economic development. *Investments: Practice and Experience*, (4), 147–153. <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.4.147> [in Ukrainian].
17. Serhiienko, E. O. (2023). Creative industries and socio-economic development: Challenges and opportunities for territorial communities in Ukraine. *Public Administration and Administration in Ukraine*, (34), 170–177. [10.32782/pma2663-5240-2023.34.33](https://doi.org/10.32782/pma2663-5240-2023.34.33) [in Ukrainian].
18. Komar, V. O. (2024). Trends in the development of cultural and creative industries in Ukraine in the first quarter of the 21st century. *Bulletin of the National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts*, (4), 111–117. <https://doi.org/10.32461/2226-3209.4.2024.322817> [in Ukrainian].
19. Stoliarchuk, N. M. (2024). Culturological analysis of the development of creative industries in Ukraine. *Philosophy and Management*, (3–4), 46–52. <https://doi.org/10.70651/3041-248X/2024.3-4.06> [in Ukrainian].
20. Bereziuk-Rybak, I. R., Ilchenko, N. V., & Hanzhala, I. V. (2023). The role of creative industries in the context of innovative development of Ukraine. *Collection of Scientific Papers of Cherkasy State Technological University. Series: Economic Sciences*, (68), 102–111. <https://doi.org/10.24025/2306-4420.68.2023.284596> [in Ukrainian].

21. Hamova, I. V. (2023). Innovative development of creative industries in Ukraine. *Problems of the Systemic Approach in the Economy*, (2), 161–168. <https://doi.org/10.32782/2520-2200/2023-2-21> [in Ukrainian].
22. Chorna, M. M. (2022). Grant support for creative industries in Ukraine: The case of the Ukrainian Cultural Foundation. *Culturological Almanac*, (1), 51–53. <https://doi.org/10.31392/cult.alm.2022.1.16> [in Ukrainian].
23. Kobelia-Zvir, M. Ya. (2023). Grants of the European Commission's "Creative Europe" programme for representatives of culture and creative industries. *Eastern Europe: Economy, Business and Management*, (4), 80–85. <https://doi.org/10.32782/easterneurope.41-12> [in Ukrainian].
24. Puzko, M. M. (2024). Public-private partnership in the field of culture and creative industries of Ukraine in the context of European integration processes. *Strategy of Economic Development of Ukraine*, (55), 52–70. <https://doi.org/10.33111/sedu.2024.55.052.070> [in Ukrainian].
25. Proskurina, M. O., & Parkhomenko, I. I. (2021). Modeling state policy for economic development of cultural and creative industries. *Economic Space*, (167), 38–44. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/167-7> [in Ukrainian].
26. Pletsan, Kh. V. (2023). World experience of transformational changes in creative industries development: Cultural research aspects. *Mariupol State University Bulletin. Series: Philosophy, Culturology, Sociology*, 25, 78–93. <https://doi.org/10.34079/2226-2830-2023-13-25-78-93> [in Ukrainian].
27. Fedorov, S. I., & Poznyakova, O. I. (2025). Stages of state regulation of creative industries in Ukraine. *Society and National Interests*, (5), 651–669. [https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-5\(13\)-651-669](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-5(13)-651-669) [in Ukrainian].
28. Ukrainian Cultural Foundation. (2026). <https://ucf.in.ua> [in Ukrainian].
29. House of Europe. (n.d.). <https://houseofeurope.org.ua> [in Ukrainian].
30. British Council Ukraine. (n.d.). *Creative Economy Development Grants 2025-2026*. <https://www.britishcouncil.org.ua/en/programmes/arts/creative-economy/development-grants-2025-2026>
31. Culture Moves Europe. (2025). *Supporting Ukrainian artists and cultural organisations*. European Commission. <https://culture.ec.europa.eu/node/3516>
32. European Commission invests 7 million euros in Ukrainian culture via Creative Europe. (n.d.). <https://en.interfax.com.ua/news/investments/1110388.html> [in Ukrainian].
33. Open Call: "Museum Futures" Grant Program / Art Arsenal Community NGO. (2025). <https://artarsenal.in.ua/povidomlennya/open-call-grantova-programa-museum-futures/> [in Ukrainian].
34. Ukrainian Cultural Foundation. (2025). *Announces the 2026 Grant Season*. <https://ucf.in.ua/en/news/anons-2026>
35. On amendments to the Procedure for providing microgrants for the creation or development of one's own business. Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine No. 1053 (2025, August 26). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1053-2025-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].
36. Berezhna, T. (2025). *First 10 winners of "Own Business" grants in creative industries announced*. <https://mcs.gov.ua/news/tetyana-berezhna-vidomi-pershi-10-peremozhcziv-grantovoyi-programy-vlasna-sprava-u-sferi-kreatyvnoyi-industriyi/> [in Ukrainian].
37. Ukrainian Cultural Foundation. (n.d.). *UCF accepts applications for Scholarships*. <https://ucf.in.ua/news/stypendii-2026> [in Ukrainian].

38. Grant Market. (n.d.). *Up to 200,000 UAH scholarships for artists*. <https://chaszmin.com.ua/do-200-000-grn-stypendiyi-dlya-myttstv-ta-diyachiv-kultury-na-individualnu-diyalnist-ukf/> [in Ukrainian].
39. Ukrainian Cultural Foundation. (n.d.). *Scholarships programme*. https://ucf.in.ua/en/m_programs/5f7455e858aded44e428d4c2 [in Ukrainian].
40. Ministry of Culture and Strategic Communications of Ukraine. (2025). *President's Grants for young cultural figures in 2026*. <https://arts.gov.ua/granty-prezydenta-ukrayiny-dlya-molodyh-diyachiv-u-galuzi-kultury-u-2026-roczy/> [in Ukrainian].
41. Rivne Regional State Administration. (2025). *12 artists from Rivne region received grants and scholarships*. <https://www.rv.gov.ua/news/12-myttstv-rivnenshchyny-otrymaly-hranty-ta-stypendii> [in Ukrainian].
42. Ukrainian Women's Fund. (n.d.). *Grant competitions*. <https://uwf.org.ua/Category/competition-ua/> [in Ukrainian].
43. Ukrainian Cultural Foundation. (n.d.). *UCF accepts applications for Scholarships*. <https://ucf.in.ua/news/stypendii-2026> [in Ukrainian].
44. *On Copyright and Related Rights*. Law of Ukraine No. 2811-IX (2022). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text> [in Ukrainian].
45. Ukrainian Agency for Copyright and Related Rights. (n.d.). *Official website*. <https://uacrr.org.ua/> [in Ukrainian].
46. Shapoval, S. (2025). *How royalty collection, distribution, and payment works in Ukraine*. National Institute of Intellectual Property. <https://nipo.gov.ua/serhij-shapoval-interviu/> [in Ukrainian].
47. National Institute of Intellectual Property. (2024). *Collective management of property copyrights and related rights: Presentation*. <https://nipo.gov.ua/wp-content/uploads/2024/05/KU-IP-Stratehiia-prez-web.pdf> [in Ukrainian].
48. Budget Code of Ukraine No. 2456-VI (2010, July 8). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text> [in Ukrainian].
49. *Protocol on Sustainable Tourism to the Framework Convention on the Protection and Sustainable Development of the Carpathians (2011, May 27)*. International document. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/001_004-11#Text [in Ukrainian].
50. On approval of the action plan for the implementation of the Strategy for the Development of Tourism and Resorts of Ukraine until 2026. Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine No. 723 (2023, July 18). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/723-2023-%D0%BF#Text>
51. Shelemetieva, T. V., & Popova, V. D. (2025). Development of domestic tourism in Ukraine as economy recovery source. *Intellect XXI*, (2), 59-65. <https://doi.org/10.32782/2415-8801/2025-2.10> [in Ukrainian].
52. Tourist tax: Local budget revenues up 35% year-over-year. (2025). <https://tax.gov.ua/media-tsentr/novini/937074.html> [in Ukrainian].

Отримано:	20.01.2026	Beérkezett:	2026.01.20	Received:	20.01.2026
Прийнято до друку:	14.02.2026	Elfogadva:	2026.02.14	Accepted:	14.02.2026
Опубліковано:	31.03.2026	Megjelent:	2026.03.31	Published:	31.03.2026